

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри дитячої хірургії, отоларингології та офтальмології Буковинського державного медичного університету БОДНАРЯ Олега Борисовича на дисертаційну роботу «Клініко-патогенетичні критерії хірургічної корекції патології пахвинного каналу та органів мошонки у дітей», що подана до захисту в разову спеціалізовану вчену раду ДФ 05.600.116 при Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І Пирогова, яка створена відповідно до наказу в.о. ректора ЗВО ВНМУ ім. М.І. Пирогова № 45 від 26.04.2024 р. на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М.І. Пирогова № 9 від 25 квітня 2024 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації ГАВРИЛЮКА АНДРІЙ ВАЛЕРІЙОВИЧА на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

1. Актуальність теми дисертації.

В сьогоденні діагностичні та лікувальні заходи, спрямовані на виявлення та корекцію патології облітерації вагінального відростка очеревини серед дитячого населення, зберігають свою актуальність, що пов'язано з рівнем виявлення патологічних станів, пов'язаних з порушенням облітерації вагінального відростка очеревини. Різноманіття оперативних технік ліквідації патології вагінального відростка очеревини породжує актуальність пошуку найкращого та менш травматичного методу хірургічного усунення патології.

Відомо, що відсутність хірургічної допомоги або неякісна оперативна маніпуляція може призвести наслідки для хлопчиків аж до інфертильності. Тому пахвинні грижі та водянки оболонки яєчок привертають увагу не тільки наукових фахівців, але й лікарів практичної ланки охорони здоров'я,

включно із дитячими хірургами.

Висока актуальність вищеперерахованих даних та їх вплив на майбутнє здоров'я нації дало підстави аспіранту проводити зазначене наукове дослідження, яке окрім своєї актуальності є своєчасним.

2. Оцінка наукового рівня дисертації наукових публікацій здобувача.

Структура та хід дисертаційного дослідження викладено послідовно та зрозуміло. Текст насичений відповідними змісту зображеннями, таблицями та графіками, для поліпшення сприйняття поданої інформації. В науковій роботі висвітлені та грамотно роз'яснені завдання. Висновки відповідають поставленим завданням та є логічним завершенням дисертаційної роботи.

Під час проведення дослідження автор використовує низку сучасних лікувально-діагностичних заходів для оцінки післяопераційного періоду захворювання. Результати цих обстежень проаналізовані з використанням математично-статистичного аналізу.

Дисертаційне дослідження має відбиток у наукових статтях автора. Здобувач опублікував результати свого дослідження у вигляді тез міжнародних науково-практичних конференцій, наукових статей фахових видань України, які індексуються в тому числі у наукометричних базах, таких як Scopus.

3. Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях.

Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає у визначенні математичної закономірності залежності частоти захворювань патології облітерації вагінального відростка очеревини від віку дитини, відсутності кореляції між розміром глибокого пахвинного кільця та клінічними проявами патології, переважанні овоїдної форми живота у пацієнтів з патологією

облітерації вагінального відростка очеревини, виявленні морфологічних особливостей, що унеможливають облітерацію вагінального відростка очеревини, обґрунтуванні можливості використання єдиного відкритого оперативного доступу без апоневротичної пластики передньої стінки пахвинного каналу при лікуванні сполучної водянки та пахвинних гриж.

4. Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації та відповідності темі дисертації.

Для обґрунтування результатів дослідження в науковій роботі було використано сучасне діагностичне обладнання, сучасні методи мініінвазивної хірургії, патоморфологічні, математично-статистичні методи дослідження. Результати дослідження були викладені після послідовного викладення етапності кожної частини дослідження, що є необхідним для прийняття раціонального рішення в практичній діяльності лікаря-хірурга. Значна частина роботи присвячується порівняльній оцінці існуючих лікувальних методик корекції патології вагінального відростка очеревини на основі діагностичних даних в післяопераційному періоді.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Здобувач методично та послідовно виклав матеріали свого наукового дослідження. В ході роботи представлено методологію діагностично-лікувальних маніпуляцій та статистичного аналізу, яка використана в роботі, що дає підстави стверджувати про оволодіння дисертантом науково-практичної сторони діагностично-лікувально процесу. Також було проведено ґрунтовний статистичний аналіз даних. Протягом дисертаційної роботи досягнуто відповіді на поставлені завдання, опрацьовано методологію наукової діяльності.

6. Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Дисертаційна робота має велике практичне і теоритичне значення. Використання комплексного підходу до визначення основних причин розвитку та перебігу патології облітерації вагінального відростка очеревини дозволить індивідуалізувати діагностику, оптимізувати тактику лікування у дітей різних вікових груп. Дисертантом запропоновано спосіб оперативної корекції патології облітерації вагінального відростку очеревини без апоневротичної пластики передньої стінки пахвинного каналу. Також, здобувачем розроблено методика кількісної оцінки післяопераційного набряку мошонки у вигляді визначення індексу набряку мошонки. У разі проведення лапароскопічної корекції патології показом до проведення симультантної операції не повинен бути розмірів та/або площа відкритого глибокого пахвинного кільця, а сам факт існування данного стану. У зв'язку зі спорідненістю етіопатогенезу захворювання, лапароскопічна корекція патології облітерації вагінального відростка очеревини показана як при грижах, так і при водянках оболонки яєчка.

Результати даного дослідження впроваджено у навчальний процес та практичну діяльність кафедри оперативної хірургії та клінічної анатомії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, у навчальний процес та практичну діяльність кафедри загальної хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, у навчальний процес та практичну діяльність кафедри хірургічних хвороб Європейського медичного університету, у навчальний процес та практичну діяльність кафедри дитячої хірургії з курсом клінічної анатомії та оперативної хірургії Івано-Франківського національного медичного університету, у роботу роботу хірургічного відділення № 2 КНП «Вінницька обласна дитяча клінічна лікарня Вінницької обласної ради», у практичну роботу КНП «Вінницьке обласне патологоанатомічне бюро Вінницької обласної Ради», у практичну роботу клінічного хірургічного відділення центру хірургії лікарні Святого Миколая Першого територіального

медичного об'єднання Львова, у практичну роботу педіатричного відділення МЦ ТОВ «Інномед–Педіатрія». Необхідно зазначити, що дисертація є фрагментом науково-дослідницької роботи кафедри дитячої хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова «Розробка та вдосконалення сучасних технологій діагностики, лікування, профілактики та реабілітації хірургічних захворювань у дітей », номер державної реєстрації 0118U003918.

7. Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому.

Дисертаційна робота написана відповідно до вимог написання наукової роботи на здобуття ступеня доктора філософії. Матеріали дисертаційної роботи викладено на 243 сторінках машинописного тексту. Основні розділи дисертації представлені у вигляді анотації, вступу, огляду літератури, матеріалів та методів досліджень, трьох розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів, висновків, практичних рекомендацій, бібліографії та додатків. Список використаних в роботі літературних першоджерел містить 160 посилань

Анотація описує основні пункти дисертаційного дослідження.

У вступі зазначено актуальність теми, завдання роботи та її зв'язок з науковими програмами, визначені конкретні задачі дослідження, дана характеристика об'єкту та предмету дослідження.

Огляд літератури побудований на аналізі великої кількості сучасних джерел інформації, які на момент написання дисертації вже були дослідженні.

В розділі «Матеріали та методи досліджень» детально наведені характеристики обстежених пацієнтів, подані детальні критерії включення та виключення з дослідження, описані сучасні методи дослідження, які були використані здобувачем, методи хірургічного лікування та статистичної обробки результатів дослідження.

У розділі 3 «Вивчення морфологічних чинників існування патології

вагінального відростка очеревини у дітей» відображено морфологічні особливості необлітерованого вагінального відростка очеревини та вікові зміни цих особливостей та проведено математичний аналіз вимірів площі внутрішніх пахвинних кілець у пацієнтів з пахвинними грижами, яким проводилося лапароскопічне оперативне лікування.

У розділі 4 «Методологія хірургічної корекції патології необлітерованого вагінального відростка очеревини у дітей та визначення її деяких прогностичних та етіологічних чинників» автор детально описує запропоновану методологію хірургічної корекції патології вагінального відростка очеревини та кореляцію фізіологічних показників з патологією облітерації вагінального відростка очеревини у дітей.

У розділі 5 «Порівняльний аналіз результатів хірургічного лікування пацієнтів із патологією вагінального відростка очеревини різними способами» дисертантом було проведено математично-статистичний аналіз різних методів лікування патології облітерації вагінального відростка очеревини на основі таких даних післяопераційного періоду як локальна термометрія поверхні шкіри мошонки, індекс набряку мошонки, індекс резистентності судин яєчок, еластографія яєчок. Також в розділі проведено аналіз частоти патології облітерації вагінального відростка очеревини відповідно віку та статі.

У розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» дисертант проводить ретельний аналіз результатів власної роботи.

Висновки, які викладені в роботі, сприйнятні для розуміння, окреслюють всі розділи дослідження в цілому та надають вичерпну картину щодо проведеного наукового дослідження.

8. Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

В практиці дане дисертаційне дослідження має вагому роль: дисертантом розроблено спосіб відкритого оперативного лікування патології

облітерації вагінального відростка очеревини, розроблено кількісний шлях оцінки післяопераційного набряку мошонки на основі розрахунку індексу набряку мошонки, виявлено відсутність залежності площі внутрішнього пахвинного кільця від клінічних проявів пахвинної грижі, що дає підстави виконання оперативної корекції у разі симультантної діагностики патології облітерації вагінального відростка очеревини, обґрунтовано доцільність використання мінііназивних методик корекції не тільки при пахвинних грижах, але і при водянках оболонки яєчок.

9. Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача.

При викладанні матеріалів дисертації виявлено окремі стилістичні та граматичні помилки, які не мають принципового характеру та не впливають на зміст дисертації.

Під час наукової дискусії хотілося би почути відповідь дисертанта на таке запитання: Чи спостерігалися випадки рецидивів захворювання при використанні запропонованого вами методу корекції патології облітерації вагінального відростка очеревини?

10. Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності.

Протягом вивчення матеріалів дисертаційної роботи та аналізу наукових публікацій порушення фактів академічної доброчесності не виявлено. Аналіз дисертаційної роботи на плагіат проводився за допомогою програмного засобу «антиплагіатна Інтернет – система «Unicheck», при цьому було визначено високий рівень оригінальності тексту.

11. Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційна робота Гаврилюка Андрія Валерійовича на тему «Клініко-патогенетичні критерії хірургічної корекції патології пахвинного каналу та органів мошонки у дітей», що представлена на здобуття ступеня доктора

філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» є самостійною науковою працею, вирішує актуальні клінічні задачі, за результатами якої написані та опубліковані статті в фахових виданнях, та відповідає всім вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 21 березня 2022 р. № 341, від 19 травня 2023 р. № 502 та від 03 травня 2024 р. № 507 та оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її автор – Гаврилюк Андрій Валерійович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

Офіційний опонент:

доктор медичних наук, професор, завідувач
кафедри дитячої хірургії, отоларингології
та офтальмології Буковинського
державного медичного університету

Олег БОДНАР